

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze diplomové práce

Reforma účetnictví ve Vězeňské službě České republiky

Autor: Bc. Ivana Fillerová

Vedoucí práce: Ing. Petr Štáfek

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Předmětem práce je reforma účetnictví státu se zaměřením na změny v účetnictví organizací veřejného neziskového sektoru. Hlavním cílem této reformy je efektivní podávání včasných a správných účetních informací, jak na úrovni státu, tak na úrovni jednotlivých vybraných účetních jednotek. Teoretická část práce se věnuje organizačním složkám státu, jejich účetním metodám a financování těchto subjektů. Změny související s právě probíhající reformou účetnictví vládních nevýdělečných organizací jsou představeny na organizační složce státu, a to Vězeňské službě České republiky. Je provedena komparace účetní závěrky vězeňské služby před reformou účetnictví, tedy k 31. 12. 2009 a následně po třech letech působení reformy.

Na základě provedené komparace je identifikace změn v účetnictví zobrazené ve vybrané účetní jednotce. Závěrem této práce je vyhodnocení dopadů a přínosů účetní reformy ve Vězeňské službě České republiky.

Klíčová slova: hospodaření, organizační složka státu, účetní reforma, účetní závěrka, Vězeňská služba České republiky, závěrkové výkazy.

2.1 Cíle práce

Předmětem práce je identifikace základních změn v účetnictví organizačních složek státu. Zhodnocení dopadů právě probíhající reformy účetnictví, která byla spuštěna v roce 2010, na konkrétní organizační složku státu a to Vězeňské službě České republiky a její účetní jednotce Vazební věznici Litoměřice. Dílčím cílem je zdůvodnění potřeby reformy účetnictví státu organizačních složek státu se zaměřením na efektivnost zajištění relevantních informací vybrané účetní jednotky.

2.2 Metodika

Teoretická část práce je sestavena na základě prostudované odborné literatury, metodických standardů, právních předpisů České republiky a vnitřních předpisů Vězeňské

služby České republiky. Tato část práce se zabývá reformou účetnictví u organizací veřejného neziskového sektoru. Je zde představeno účetnictví státu, historie vývoje účetnictví, legislativa, důvody změn a změny samotné, které účetní reforma přinesla. Součástí práce je specifikace organizační složky státu, její účetní metody, financování a hospodaření.

Praktická část se věnuje vybranému subjektu, a to Vězeňské službě České republiky, která je zde charakterizována. Následně je provedeno zhodnocení a komparace zpracování účetní uzávěrky této účetní jednotky prostřednictvím organizační jednotky Vazební věznice Litoměřice, a to k 31. 12. 2009, před účinností reformy účetnictví vládních nevýdělečných organizací, a následně k datu 31. 12. 2013, tedy po třech letech od účinnosti prvních změn provedených v rámci reformy účetnictví těchto organizací. Výstupem tohoto srovnání je identifikace a vyhodnocení dopadů reformy účetnictví na vedení účetnictví Vězeňské služby České republiky. Následně jsou sestaveny závěry diplomové práce a doporučení, které by mohly být uskutečněny, aby účetnictví Vězeňské služby České republiky podávalo přesné a pravdivé informace o finanční situaci organizace.

Vlastní text

Po provedení komparace účetní závěrky v letech 2009 – 2013 lze konstatovat, že zavedením aktuálního principu, započítáním odpisování majetku, opravných položek k pohledávkám, účtování na nákladových, výnosových účtech a ostatních změn, účetní reforma zlepšila vypovídací schopnost účetnictví. Poskytuje reálnější informace o hospodářské situaci ve Vazební věznici v Litoměřicích a celé vězeňské službě.

Mezi doporučení, které by mohly být uskutečněny, patří snížení novelizací vyhlášek, zákonů, lepší informovanost o legislativních změnách, sjednocení pojmů v terminologii používané v jednotlivých vyhláškách, kvalitnější metodika řízení a úpravy v účetním softwarovém vybavení, zvláště při účtování Pomocného analytického přehledu, na základě kterého se vede dvojitou evidenci účetnictví.

Postupné zavádění účetní reformy s sebou nese nemalé problémy. Zvýšené množství zpracovaných výkazů a předávaných dat přináší nárůst práce což má dopady na samotnou účetní závěrku. Je vyšší potřeba finančních prostředků na úpravy účetního software. V syntetických účtech dochází ke změnám účetního obsahu, a to přináší nepřehlednost, postupem času horší dohledatelnost účetních operací. Neustálé legislativní změny zákonů a vyhlášek vedou k tomu, že situace v účetnictví se stává nepřehledná, účetní a odpovědní pracovníci se v ní obtížně orientují. Např. vyhláška č. 410/2009 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů byla do roku 2013 pětkrát novelizována.

I přes všechna tato zjištění, zvýšení nároků na metodiku řízení a neustálé sledování změn, lze konstatovat, že výsledky tohoto procesu jsou daleko přehlednější, dají se lépe využít pro další zpracování a potřeby státu.

Na závěr vyhodnocení změn a dopadů lze konstatovat, že reforma účetnictví přispěla k tomu, že účetnictví vězeňské služby má lepší vypovídací schopnost a poskytuje reálnější informace o hospodaření vazební věznice.

Hlavním posláním věznic je zajištění výkonu trestu vazebně stíhaných a odsouzených osob. Působení věznic řadíme do veřejných statků a jsou nevyhnutelné ze spotřeby, ačkoliv se poskytují za částečnou úhradu. Neziskové organizace jsou specifické tím, že jejich hlavním cílem není zisk, ale poskytování služeb veřejnosti. Zajištěním přesných a pravdivých informací o finanční situaci vazební věznice prostřednictvím účetnictví, přispívá k efektivnímu fungování státu.

Seznam použitých zdrojů

KOVALÍKOVÁ, H., Zákon o účetnictví, jednoduchý průvodce každodenní praxí. 1. vydání, Praha: ANAG, 2010. ISBN 978 -80-7263-590-0.

KOVANICOVÁ, D., Abeceda účetních znalostí pro každého. 20. vydání, Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-273-169-5.

KOPEK, R., Účetnictví organizačních složek státu pro distanční studium. 1. vydání, Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2007. ISBN 978-80-7043-528-1.

KUBÍČKOVÁ, D., Základy účetnictví. 2. vydání, Praha: Vysoká škola finanční a správní o. p. s., 2013. ISBN 978-80-7408-074-6.

MÁČE, M., Účetnictví a finanční řízení. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a. s., 2013. ISBN 978-80-247-4574-9.

MÁČE, M., Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu. 1. vydání, Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. ISBN 978-80-247-3343-2.

NOVÁKOVÁ, Š., Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách II. díl, Účetnictví organizačních složek státu a obcí. 1. vydání, Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1797-1.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3. vydání, Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

SCHNEIDEROVÁ, I., NEJEZCHLEB, Z. Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace. 1. vydání, Praha: Acha obec účtuje s. r. o, 2012. ISBN 978-80-260-2780-5.

SVOBODOVÁ, J. A KOLEKTIV. Účtová osnova, České účetní standardy pro některé účetní jednotky, 181 postupů účtování. 1. vydání, Praha: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-738-6.

SVOBODOVÁ, J. A KOLEKTIV. Účtová osnova, České účetní standardy pro některé účetní jednotky, 314 postupů účtování. 1. vydání, Praha: ANAG, 2014. ISBN 978-80-7263-864-2.

ÚZ – České účetní standardy 2013. 1. vydání. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-7208-045-2.